

DOM, CESARJAI

Domači Prijatelj.

VSE ZA VERBO

Zabavno-poučna priloga „Mir-u“.

Leto II.

V Celovcu 30. junija 1898.

Štev. 12.

Žrtva socijalne demokracije.

(Prevel Žlaborski.)

Solnce je zahajalo — bil je sobotni večer. Liza, žena tovarniškega delavca Heermansa, je celi dan in zlasti v zadnjih urah marljivo delala, zakaj v nedeljo je moralo biti vse snažno in čedno po hiši; v nedeljo je počivala, kolikor je to mogoče za mater s tremi otroki.

Priprosta miza je z belim peskom pomita; na njej ležijo nogavice, hlačice, suknjice, jopiči in druga oblačila, katera vidijo le ob nedeljah beli dan. Materino oko mora še te priprave marljivo pregledati, zakaj četudi so se skrbno varovale, vendar so se rabile v večjih praznikih, in mogoče je, da manjka pri tej ali onej kakšna zapona ali kakšen gumb.

Pred malim okencem visijo v napetih gubah lepa majhna pregrinjalca, ki so zgoraj in spodaj pripeta z višnjevimi nitmi.

Prav lahko se spozna, da ne more biti plača hišnega očeta velika, zakaj nikjer se ne nahaja preobilen lišp, vendar pa povsod najlepši red in snaga, dvoje najboljših pripomočkov zoper ubožanje. Lizo prištevamo onim redkim delavčevskim ženam, ki umejo iz malo novičev veliko prihraniti, namreč ženam, ki znajo z varčnostjo in pridnostjo pripravljati pot k zadovoljnosti, čeravno so sredstva, ki so jim na razpolago, le malenkostna. Le tako je mogoče, da leži na polici precejšen kos slanine, in da izbira stara mati, sedeča na jednom voglu bele mize vrtni bob za nedeljsko kosilce. Koliko se je moralo celi teden varčevati z raznovrstnimi malenkostimi, da so se mogli poravnati ti nenavadni izdatki! Toda Lizi ni žal nobenega truda, zakaj njej je le do tega, da more njen mož, ki mora težko delati, nedeljski počitek zadovoljno preživeti v krogu svoje družine, in da mu ni treba iskati razvedrila po gostilnah.

Dvoje otrok sedi na hišnem pragu. Deklica, stara okrog šest let, igra z enoroko pužo z že pokvarjeno glavo, na kateri ne zapaziš nobene barve več. Mlajši bratec se trudi narisati na risalno deščico veliko poslopje z visokimi dimniki, katero naj bi predočevalo tovarno, v kateri dela njegov oče. Spodaj je zapisal izrek, katerega se je naučil od svoje matere: „Z varčnostjo in pridnostjo se zidajo gradovi.“

To je prelepa družbinska podoba, ki jo gledamo pred seboj; ko bi jo znal kakšen slikar tako živo narisati, opravičen bi bil spodaj podpis: „Prava sreča“.

„Mati,“ zakliče deklica, ki je prišla s svojo pužo na rokah v hišo, „jaz slišim zvonček na tovarni zvoniti, ali pridejo oče že sedaj domov?“

„Motiš se, Lenčika,“ odvrne mati, gledaje na uro, „delo še ne more biti končano.“

„Pa je vendar tako, mati,“ pravi otrok, „le poglejte, iz dimnikov se tudi ne kadi več; smem li iti na-proti očetu?“

Mati hiti ven in tudi sliši zvonček zvoniti. „Imaš prav,“ reče mati, „toda to zvonenje mora pač kaj drugega pomeniti, zakaj miniti mora vendar še jedna ura, predno se delo konča.“

Ura je minila, ali zvončka ni bilo slišati; pač pa se je slišal v daljavi vrišč kakor kakšne razsajajoče množice in vmes glasno vpitje. Minila je druga ura in hišni oče se še ni povrnil. Liza je dolgo prikrivala svoj notranji nemir, da bi svoji materi ne delala skrbij, a sedaj se ni mogla več premagovati in rekla je vprašaje: „Kje neki je pač Konrad ostal?“

„Se je že tu ali tam kaj pomudil,“ odgovori stara mati v pomirljivem glasu.

„Ali to dela zelo redko in nikdar ne ob sobotnih večerih,“ pravi skrbeča žena.

„Morebiti jo je pa ravno krenil k »Labudu,« reče mati, „ni še dolgo, kar so pogostili tam delavce.“

Liza maje neverjetno z glavo. „Konrad prav dobro vé, da ga pričakujem ob sobotnih večerih vedno z vrčkom piva,“ odgovori žena, „tega je navajen že več let; in če bi imel pri »Labudu« kakšen opravke, prišel bi prej domov povedat.“

Zopet se zasliši močen vrišč, vendar bolj v bližini; in nekaj trenutkov pozneje zagleda Liza množico prihajajočih delavcev; Konrad je bil med njimi. Vsem se je poznala velika razburjenost na obrazu; nekateri kličejo „hura,“ drugi kolnejo in besnijo, tako da zapušča mnogo ljudij svoje hiše in hiti gledat, kaj se godi. Pred vratmi Lizinega stanovanja se delavci slovesno poslovijo od Konrada, kateri vstopi, kakor vedno, veselega obraza.

„Malo zakasnil sem se, Liza,“ pravi mož, „toda zgodilo se je pa tudi nekaj posebnega.“

„Ali so vas pri »Labudu« pogostili“, vpraša žena skrbeče, zakaj mož je bil rudeč, kakor kuhan rak, in nikakor ni bil tako miren, kakor se je kazal.

„Dà,“ odgovori mož, „toda za to se prav za prav ne gre, hočem vam brez ovinkov povedati: delo smo ustavili.“

Liza postane še bolj bleda, sklence roki na prsih in zdi se ji, kakor bi zrla v globok prepad pred sabo.

„Je li to kaj tako hudega?“ vpraša Konrad.

„Tako, to ni nič hudega?“ odgovori žena, „se li ne gre za celo našo bodočnost? Moremo li brez dela živeti . . . ? Oj, Konrad, take nepremišljenosti nisem pričakovala pri tebi; gotovo so te drugi zapeljali O, moj Bog, kaj bo z nami?“

„Potolaži se vendar, žena“ odgovori Konrad pomirljivo, „po nekaterih dnevih bodeš pač drugače govorila; zakaj plačo nam bodo zvišali, bodeš videla.“

Liza maje dvomljivo z glavo.

„Ali dvomiš o tem?“ vpraša Konrad, „kaj li ne veš, da nas gospodje potrebujejo, da smo jim le mi prislužili s svojimi žuljavimi rokami cele milijone?“

„Toda se li bodo dali radi tega prisiliti? Nimajo li dosti denarja, da morejo to ali ono tovarno zapreti za nekaj časa? S čim naj živimo potem?“ vpraša Liza.

„Tega ne bodo storili“, odvrne Konrad, „toda če bi se to tudi za sedaj pripetilo, jaz imam zdrave roke, povsodi si morem svoj kruh služiti.“

„Ne zametuj starih čevljev, dokler nimaš novih,“ zavrne mu Liza.

„To tudi jaz vem“, reče Konrad, ki se je malo razburil, „toda jaz ne uvidim, zakaj bi se moralo radi tega dopuščati, da bi se nas zaničevalo in poniževalo. Plača je mnogo premajhna, tako toži celi svet, in če se torej nudi prilika, da se more konec storiti tej sramotni zlorabi naših močij, se vendar ne sme meni nič tebi nič v nemar pustiti. Sicer pa bi mi tudi ne koristilo mnogo, če bi se ločil od velike množice. Toda hočem ti povedati, kaj se je zgodilo, potem bodeš imela boljšo sodbo o tem. Že več tednov je naše ljudstvo nezadovoljno, ker se je prošnja za povišanje plače vedno odklanjala. Ker so dobro vedeli, da bi jaz ne obesil mački kraguljkov okrog vratu — zakaj jaz nisem le majhen, — mi niso nič razodeli o svojih nakanah. Danes opoldne pa je nastal hrup. Pokazalo se je, da je večina sklenila, delo opustiti, če bi tovarnar takoj danes še ne povišal plače. Dva izmed nas naj izročita ta predlog. Jaz sem rekel, da nisem zadovoljen s tem. Pač pa sem bil za to, da bi še enkrat poprosili tovarnarja za zboljšanje plače, nikakor pa ne prefili z ustavljenjem dela. Prvo je bila po mojih mislih neutemeljena tirjatev.“

„To si možato povedal, Konrad,“ pravi Liza, „jaz sem pač vedela, da bi se ti ne udeležil take zarote.“

„Počakaj vendar, da dopovem,“ reče Konrad, ne brez zadrege. „Proti šestim gresta dva naših tovarišev v pisarno s prošnjo, da bi se nam plača povišala za 10 odstotkov, to je za 10 novčičev pri marki (nemška marka = 58 kr. avstr. veljave) in da bi se znižal delavni čas za jedno uro. Ko se je pa prošnja odbila, so takoj izjavili, da ustavijo delavci delo, dokler se ne vstreže njihovim pravičnim zahtevam. Tovarnar je govoril dalje, da mu ni mogoče povišati plače, češ da je cena pridelkom nizka, surovo blago pa drago; in ko to ni pomagalo, se je razburil in nas imenoval nehvaležnike, nezadovoljneže, ki se dajo po raznovrstni druhali in slabih listih našuntati, in nazadnje je izjavil, da raje za vedno zapre tovarno, kakor pa, da bi se udal puntarjem.“

Ko se je zvedela ta novica v tovarni, nastal je strašen hrup, zakaj mnogi so že poprej v kupico pogledali. Nekateri so hoteli suvati poslovodje, ki so prišli duhove mirit, drugi so kričali, da se mora vse požgati, in tako se je zgodilo, da se je zaprla tovarna jedno uro prej, kakor navadno.“

„Potem je vendar Lenčika imela prav,“ pravi Liza; „toda povej mi vendar, kdo sta bila ona dva nezadovoljneža, ki sta šla v pisarno?“

„Ivan Keler in Peter Fej.“

„Sem si pač mislila; največ nezadovoljnežev je med pijanci in med ljudmi, ki ne opravljajo svoje dolžnosti; ta dva sedita vedno v gostilni in zahtevata zato večjo plačo in več prostega časa, da bi mogla zvečer dalje pri kupici sedeti. Prvi ni oženjen, drugi pa nima nič otrok; če je nam mogoče izhajati s tem zaslužkom, se nimata onadva nič pritoževati. Dobro je, da ti nič nimaš opraviti s stvarjo, zakaj tovarnar vendar lahko spozna, da se nočemo pajdašiti s takšnimi ljudmi.“

(Konec prihodnjic.)

Romar in grof Rajko Berlingijeri.

(Poleg italijansčine priredil Reberčan.)

Prišedši od sv. Jakoba v Galiciji,¹⁾ hodil je nekega večera utrujen romar²⁾ po ulicah mesta Marzilja. Zdelo se ti je, kakor da je že močno postaran, tako ga je zmučila dolga pot. Iskal je prenočišča, kjer bi si zopet spočili njegovi udi. Ko je prehodil že dokaj ulic velikega mesta, vstavi se naslednje pred krasno palačo, iz katere je odsevala svetla luč, se razlegala ubrana godba in slišalo zvonso petje. Videl je hoditi ven in noter bogato oblečene gospé in gospode; videl je oprode pri raznih opravkih; videl je dvorne opravnike, ki so stopali s srebrnimi paličicami v rokah sem ter tja in skrbeli, da se je vršilo vse v lepem redu; videl je konečno letati gor in dol po stopnicah sluge in fante, ki so donšali v dragocenih posodah raznovrstna krepčila; s kratka, vse je kazalo, da se obhaja v palači velika slavnost.

Naš romar je pristopil bliže k množici, ki je stala pred vratmi, da bi vprašal za lastnikom krasne palače. Izvedel je, da je last gospoda Rajkota Berlingijeri, grofa provanzalskega. V tistem času pa je bil grof Rajko na najboljšem glasu po celem krščanskem svetu; bodisi, ker je bil visokega rodu, bodisi, ker je bil jako razumen, gostoljuben in ljubezniv gospod, ki je storil mnogo dobrega. Na njegovem domu so se zbirali plemiči iz Provancije in Katalonije, kakor tudi najznamenitejši trubadurji³⁾ tistega časa; on sam se je rad zabaval ob viških igrah (turnirjih) in drugih dvornih veselicah.

Da bi se prepričal, ali je grof res tako dobrega srca, stopil je ubožni romar pogumno in brez pomislekov v palačo. Plemiči se niso mogli načuditi, da se upa

¹⁾ Galicija je pokrajina v goratem, severo-zahodnem kotu španske dežele, kjer je v mestecu Kompostela grob sv. Jakoba apostola. (Op. prireditelja.)

²⁾ „Romarje“ so imenovali prvotno le tiste, ki so hodili na božjo pot v „Romo“, t. j. v Rim. Še-le pozneje je dobila ta beseda splošen pomen. (Op. prireditelja.)

³⁾ Trubadurji se imenujejo potujoči pevci srednjega veka. Hodili so po dvorih kraljev in knezov, po gradovih nižjega plemstva in po mestih in trgih ter tod prepevali svoje krasne junaške in ljubinske pesmi. Umevno je, da so vladarji in bogataši take pesnike radi sprejemali in jih pogostili, da so jih potem opevali ter tako raznašali njih slavo po širnem svetu. (Op. prireditelja.)

priti berač tako predrzno v njihovo sredo. Vsak se mu je izognil ter stopil v stran, kakor bi se bal, da si onečedi svojo svilenko obleko, ako se dotakne ubogega romarja. Niti sledili mu niso. Mislili so, da ga bodo s tem še bolj osramotili, toda ravno to je bilo nekako častno za-nj, da je korakal čisto sam v sredi med dvema vrstama plemenitih dām in gospodov, ki so se, čeprav teško, vendar toliko zatajevali, da ga niso zasramovali. In ta prizor je bil videti, skoro bi rekel, spoštljiv.

Grof Rajko je sedel na vzvišenem prostoru, podobnem kraljevemu tronu. Ko je zagledal romarja, ki se je bližal počasnim korakom, je takoj vstal, mu šel naproti ter ga z vso ljubeznivostjo sprejel, rekoč: „Vrlo dobro došli na našem dvoru, blagi tujec! Poslušite se vsega, česar se vam poljubi, in sicer tako, kakor da ste tukaj gospod in gospodar.“

„Gospod grof“, odvrne mu ponižno romar, „zdaj vem, da je res, kar se govori o vaši blagodušnosti; zdaj vem, da bi bilo res, ako bi se govorilo še desetkrat več. Jaz sem se predrznil priti sem, da se prepričam ter vidim, ali se bode te tudi ob takih slavnostih dobrotljivo ozrli na božjega služabnika, na priletnega in utrujenega romarja. In nisem se varal. Vi, gospod grof, ne poznate napuha, kakor so ga polni oskosrčeneži, ki ga pa pred božjim očesom nikdar ne bodo mogli zakriti, naj ga skrivajo še tako globoko v svojem srcu.“ Pri teh besedah je premeril z ostrimi pogledi okrog stoječe plemiče, ki ga pa niso hoteli razumeti, ampak so mu kazali le smehljajoče obraze. Romar se ni kar nič zmenil za tako hinavščino, kakor se popred ni brigal za zasramovanje, ampak je nadaljeval svoj pogovor z grofom Rajkotom: „Vi se niste obotavljali opravičiti zaupanja, katerega je stavil v vas ubožec, ampak še obdarili ste ga z vsem, česar je potreboval, ne da bi vas bil zato poprosil, zraven ko se drugi še čestokrat premišljajo ali bi priskočili na pomoč ali ne, akoravno se jih zanjo prosi! Zato pa bode te sprejeli plačilo na tem in onem svetu; z vami bo vedno blagoslov gospodov. Bog vas bo povelečal nad vaše tekmece, vas povelečal nad vse sovražnike, in vaše ime se bo ohranilo pri vnukih, kakor se ohrani vonjava mire še potem, ko je zrno že davno zgorelo v plamenu.“

Čudom so se čudili vsi prisotni, ko so slišali govoriti romarja tako pogumno in ob enem tako ponižno. Začeli so ga spoštovati. Grof Rajko, ki je bil vsled tega sam ves razveseljen, mu je prijazno odgovoril: „Iz celega srca se vam zahvaljujem, dragi popotnik, za zaupanje, katero ste stavili v mojo gostoljubnost, čeprav nikakor ne zaslužim, da se je oméni.“

Po teh besedah je grof prijel tujca za roko, ter ga sam odpeljal v drugo sobo, kamor so mu prinesli izbornih jedil in najboljšje pijače, da se okrepeča in poživi. Kmalu nato se je utrujeni romar podal h počitku in grof se je vrnil k svojim gostom.

Drugo jutro je bil grof že zarano po koncu. Sprehajal se je po vrtu in premišljeval o vojski, katero je imel v kratkem prebiti s svojim sorodnim sosedom, grofom tuliškim. Korakal je tako že nekaj časa ves vtopljen v svoje misli, ko je stopil pred njega romar. Vstal je tudi on z dnevom, da bi se ob prvem solčnem žarku zahvalil svojemu Stvarniku za prejete dobrote. Pozdravil je grofa prav spoštljivo ter ga nato vprašal, zakaj da je tako potr. Rajko je bil sicer po svoji naravi jako oprezen, toda tujčev obraz je izražal v tem trenutku táko odkritosrčnost in poštenost, da je grof namah sklenil potožiti vse svoje križe prijaznemu starčku. In starček mu je dal toliko pametnih in duhovitih nasvetov, da je Rajko

kar strmel in sklenil, da se nikakor ne izogne vojski s tuluškim grofom, ampak jo precej prične, ako se mu le posreči pridobiti si tega moža za stalnega svojega svetovalca. Rekel mu je torej, da ga sicer noče in ne more s silo pridrževati na svojem dvoru, da pa ga prosi, naj postane njegov svetovalec. Rajko je čutil, da je postal ves navdušen za vrline tujčeve, a vedel ni, da se je on s svojimi tudi čez vse prikupil romarju. Sporazumela sta se torej lahko in hitro. Ni trajalo dolgo in vbogi popotnik je postal najvišji uradnik v provanzaljski grofovini. Vkljub svojemu visokemu dostojanstvu pa je ostal priprost kot poprej. S svojo izvanredno pridnostjo in bistrumnostjo je v kratkem pomnožil grofovo premoženje za cele dve tretjini, ter s tem močno povišal njegov ugled. Vsled tega se je oglasilo, ko je slednjič res izbruhnila radi mejnih preprirov vojska med grofom provanzaljskim in grofom tuluškim, toliko število vojakov za službo pod Rajkotovo zastavo, da je nasprotnik podlegel.

(Konec prihodnjic.)

Štirje junaki.

(Národna.)

Petelin je šel po svetu. Sreča ga mačka. „Hé, teta, kam tako naglo?“ ogovori jo petelin.

„Po svetu grem, striček!“

„Jaz tudi, pojdiva torej skupaj!“ Gresta dalje in zastane ju pes.

„I ujček, kam se vam tako mudi?“ pravi mačka psu.

„Po svetu moram!“

„Midva tudi, pojdimo torej skupaj!“ Vsi trije se odpravijo dalje in pride jim naproti koštrun.

„Hoj, kum, kam jo mahaš pa ti?“ vpraša pes koštruna.

„Po svetu, po svetu!“

„Mi tudi, pojdimo torej skupaj! Napotijo se dalje in proti večeru pridejo do nekega grada. V njem so stanovali razbojniki.

„Vi trije počakajte zunaj, jaz grem pa v grad. Ogledam si hitro, bi-li mogli tu dobiti prenočišča!“ reče mačka in odide.

„Le noter, le noter! Nikogar ni doma in vse je polno najboljših jedij!“ pravi mačka ostalim iz grada.

„Gredó vsi štirje v grad. In tu dobi vsak jedil po svoji volji.

„Zdaj gremo spat!“ reče petelin po večerji. „Najrajši spim jaz na visokem!“ rekši vzleti na drog pod stropom.

Jaz pa v peči na gorkem!“ pristavi mačka in zleze v peč.

„In jaz pri vratih!“ pes leže pred vrata.

„Jaz pa dremljem še najrajši pod mizo!“ dé na posled koštrun in se stegne pod mizo.

Kmalu stopi v sobo jeden razbojnikov. Najprej poseže z roko v peč, a hudo ga opraskne mačka. Nato pogleda k stropu, a petelin mu prileti na glavo in s perotnicami ga udari ob obeh stranij. V tistem hipu se zaleti vanj koštrun in ga podere na tla. Prestrašen hiti razbojnik k vratom. Tu ga vgrizne pes za nogo in ga potegne iz grada.

„Ves pekel se je naselil v našem gradu, bežimo, bežimo! tako vsklikne razbojnik, prišedši k svojim. „Posegel sem v peč in jeden peklenščekov mi je vrgel brano na roko. Pogledal sem kvišku, skočil mi je drugi na

glavo in mi dal dve krepki zausnici. Tretji me je udaril z največjim peklenskim kladivom po hrbtu, a četrti me je vgriznil in potegnil iz grada! Bežimo, bežimo!“

Razbojniki so zapustili grad in srečno je živela naša družba v njem: petelin, mačka, pes, koštrun. „*Dlj.*“

Gospodarske stvari.

Kako zmijajmo steklenice. Zlasti, če je voda precej vapnenasta, opazimo, da se kakor neka megla poleže sčasoma na steklo znotraj. Zoper to ni boljšega nego sveži olupki krompirjevi. Te zrežemo na drobne kosce in jih denemo v steklenico; v to nalijemo toliko vode, da jih pokrije. Potem dobro premešajmo in steklenica je čista.

Zoper duh iz ust. Po 2 gr. saharina in ogljikokislega natrona, 4 gr. salicilne kisline, 200 gr. najčistjšega alkohola zmešajmo in denimo 8 do 10 kapljic v kozarec in ga napolnimo z vodo. To grgljajmo, zraven pa pazimo tudi, da si snažimo zobe in usta po vsaki jedi.

Goreči petrolej se pogasi z mlekom. Neki dekli je padla po neprevidnosti petrolejeva svetilka na tla in olje se vname. Vzlic vsem poskusom se ogenj ne dá pogasiti. Tu zagrabi ona v naglici lonec mleka, misleč, da je voda, in zlije nad ogenj. Pri tej priči je nehalo goreti.

Uši pri živini odpraviš tako-le: Posuši 5 zavojev tobaka. Ko je suh, treba ga je zmleti v prah in presejati skozi sito. V ta prah se vlije $\frac{1}{8}$ litra petroleja, temu se primeša pest soli. V to zmes se vlije 6 litrov vode. Potem se dene vse to kuhat. Ko vre, mora biti pokrito, da se ne razkadi. Nato se dene hladiti, in ko je še mlačno, treba je namazati živino. Skušnja kaže to kot najboljšo sredstvo.

Drobiž.

Dopoludne za živino, popoldne za ljudi. Neka soseska si je svojega kovača, poštenega in pametnega moža izvolila za župana. Pri vsi svoji pridnosti pa vendar ni mogel dvojnega dela zmagati, kakor je mislil in želel. Ko je imel kot župan v sejo iti, so mu prignali konje podkovati, in kedar je ravno najbolje pri kakem vozu kolesa ravnal, mu prinesejo domovinski list podpisat. Tako je šlo vsaki dan, da je že bil županstva sit do grla. Da bi tedaj spravil svoja opravila v red, pribije na hišne duri tablo s sledečim napisom: „J. J., župan, dopoludne za živino, popoldne za ljudi!“ *F. M.*

Opomin za celo življenje. V drugi polovici meseca prosinca letošnjega leta je umrl na Dunaji blagajnik Emil R., ki je v svoji oporoki zapisal to-le: Svojima tovarišema Janezu G. in Karolu K. zapuščam po 300 gld. Zato morata pa ta dva poskrbeti, da denejo na zelenem traku viseči krajcar, ki sem ga vedno nosil na vratu, z menoj vred v mrtvaško rakev.“ Ta krajcar je bil za umrlega velikega pomena. Okoli l. 1850. je služil 11-letni Emil R., sin ubogega tkalca, za ministranta pri ondodni župni cerkvi. Nekega dne zasači župnik fanta v zakristiji, kako je spravljal iz pušice krajcar, za katerega bi si kupil „cukrčka“. Župnik vzame krajcar, malega tatka pa pelje v šolo. Tam mu jih je učitelj pošteno naštel, potem pa poslal malega pritlikovca v župnišče. Župnik dá Emilu ukradeni krajcar, ki je bil

sedaj prevrtan in je visel na zelenem traku. „Ta krajcar“, zatrjuje župnik resno fantalino, „ki si ga ukradel v cerkvi, moraš vedno na vratu nositi. Vedno te bo svaril, kedar se te poloti izkušnja, da bi kradel. Na vseh tvojih potih te bo varoval. Zapomni si dobro te besede!“ Od one ure ni prišel krajcar nič več iz dečkovega vratu. Emila so poslali k nekemu čevljarju učiti se tega rokodelstva. Prav slabo se mu je godilo, in večkrat je stradal. Žena čevljarjeva je izgubila na tleh desetico. Emil jo najde. „S to-le si kupim hlebec kruha“, to je bila prva misel Emilova. Toda krajcar na vratu ga je opominjal, da hoče storiti krivico. Lačen nese učenece najdeni denar posestnici nazaj. — Pozneje je prišel k vojakom; povspel se je do nadesetnika (feldvebeljna), se bojeval l. 1866. in dobil srebrno svetinjo. Ko je cesarja odslužil, dobil je službo blagajnika pri neki dunajski banki. Sto in sto tisoč goldinarjev je imel v svojih rokah, a ostal je vzgled poštenosti. In ko je praznoval 25 letnico svoje službe, so ga vsi predstojniki vrlo odlikovali. Emil R. je ostal samec, živel skromno, in si je mnogo denarja prihranil, ki ga je razven onih 600 gld. zapustil dobredelnim zavodom. Pokopali so ga, kakor je želel v oporoki, s krajcarjem na zelenem traku. „*Dlj.*“

Uganke.

A	Črka.
A A A	Sled v snegu.
B D D D D	Delavec.
H I I I M N N	Moško ime.
O R R R R	Zakrament.
V V V	Lepa zmožnost človeka.
Z	Črka.

Razvrsti črke v uganki tako v zaznamovanem redu, da dobiš v sredi, v najdaljši vrsti počez in navzdol jednake besede.

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev skakalnice v 11. številki.

Pečene, ljubček! piščeta na sveti
Nikomur niso v grlo priletele;
Brez truda več se ne da živeti.

Prešeren.

Smešničar.

* Len hlapec si pride službe iskat k nekemu gospodarju. „Sicer rad delam, pravi, ali vsak dan sem po obedu eno uro bolan in se moram vleči.“ — „Nič ne dé, odgovori gospodar, le ostani pri nas; samo to te naj ne moti, da sem jaz vsak dan eno uro nor.“ — Ko se prvi dan hlapec po obedu vleže, pride gospodar s palico in lenuha hudo pretepava. „Joj, joj, joj!“ kriči hlapec. „Saj veš, da sem vsak dan eno uro nor“, zavrne ga gospodar, in — hlapec je bil ozdravljen.

* Zdravnik: „Vaš bolni mož naj vzame od tega zdravila vsako peto uro po jedno žlico!“ — Bogata pa ošabna kmetica: „O, gospod zdravnik, mi nismo siromaki! Jaz rada plačam toliko zdravila, da bo moj mož vsako uro vzel po tri žlice.“

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podklostru.
Odgovorni urednik Iv. Terselič.
Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.